

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

3.α. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της πηγής (**ΚΕΙΜΕΝΟ**), να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- «ήρθε η ώρα να γίνει κληρονόμος της βυζαντινής Εξαρχίας που χαροπάλευε»
- «Ο Πιπίνος κατεβαίνει για δεύτερη φορά στην Ιταλία... κατακτά είκοσι μικρές και μεγάλες πόλεις»
- «και ολόκληρη αυτή τη χώρα, όπως λένε οι Λατίνοι, την προσαρτά στο πατριμόνιο του Αγίου Πέτρου, ή – σύμφωνα με άλλους- τη δωρίζει στη ρωμαϊκή πολιτεία»

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού εγχειριδίου [Κεφάλαιο 1, 8. Το Φραγκικό Κράτος υπό τις δυναστείες των Μεροβιγγείων και των Καρολιδών, β. Οι Καρολίδες και η ακμή της φραγκικής δύναμης], μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από τα αποσπάσματα:

- «[...]Ο πάπας, απειλούμενος από τους Λογγοβάρδους... η αντίληψη της ελέω Θεού βασιλείας»
- «Ο Πιπίνος Α΄, ως αντάλλαγμα, δώρισε στην Αγία Έδρα την περιοχή από τη Ραβέννα μέχρι και τη Ρώμη... έτσι ο παπισμός συνδέθηκε στενά με το βασίλειο των Φράγκων».

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να αποτυπώνει τη σημασία της στέψης του Πιπίνου ως «ελέω Θεού βασιλέα» από τον πάπα (ισχυροποίηση της θέσης του ηγεμόνα ως αδιαμφισβήτητου βασιλέα, η εξουσία του οποίου απορρέει απευθείας από τον Θεό) και να εκθέτει τα αποτελέσματα της ενέργειας αυτής ως προς το κύρος που αποκτά το Φραγκικό Κράτος στην υπόλοιπη Ευρώπη και ως προς τις σχέσεις του με το παπικό κράτος [σχέση αμοιβαίας υποστήριξης και ανταλλαγής: ο πάπας επικυρώνει την εξουσία του βασιλιά των Φράγκων και σε αντάλλαγμα εξασφαλίζει τη βασιλική προστασία στα εδάφη της κυριαρχίας του (παπικό κράτος)]

3.β. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της πηγής (**ΕΙΚΟΝΑ**), να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

Ως προς το πρώτο ζητούμενο του ερωτήματος (περιγραφή του απεικονιζόμενου ιστορικού γεγονότος):

- Σκηνή βασιλικής στέψης: γονατιστή ανδρική μορφή που στέφεται από εκκλησιαστικό αξιωματούχο. Η δράση πλαισιώνεται από μορφές της ανώτερης κοινωνικής/ εκκλησιαστικής ιεραρχίας όπως υποδηλώνεται από την ενδυμασία τους και τα σύμβολα που φέρουν (τιάρες/ράβδος/ βιβλίο-ευαγγέλιο), οι οποίες ακολουθούνται από μέλη της συνοδείας τους (πλήθος κόσμου: κληρικοί και λαϊκοί που παρακολουθούν το γεγονός)
- Πληροφορία λεζάντας: Στέψη του Καρλομάγνου

Ως προς το δεύτερο ζητούμενο του ερωτήματος (κριτικός σχολιασμός της σημασίας της στέψης του Καρλομάγνου), οι μαθητές/-τριες αναμένεται να συνδυάσουν τις κατάλληλες πληροφορίες μέσα από την κριτική ανάγνωση του περιεχομένου των πηγών (**KEIMENO**) και (**EIKONA**) και την ιστορική πλαισίωσή τους με βάση την ιστορική αφήγηση.

EIKONA = στέψη του Καρλομάγνου από τον πάπα (με τη συνοδεία κλήρου και λαού).

KEIMENO = στέψη του Πιπίνου (προκατόχου του Καρλομάγνου) ως «ελέω Θεού βασιλέα» από τον πάπα και διαμόρφωση των σχέσεων αμοιβαίας υποστήριξης και ανταλλαγής μεταξύ της βασιλικής και της παπικής εξουσίας («ολόκληρη αυτή τη χώρα, την προσαρτά στο πατριμόνιο του Αγίου Πέτρου, ή – σύμφωνα με άλλους- τη δωρίζει στη ρωμαϊκή πολιτεία»).

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού εγχειριδίου [Κεφάλαιο 1, 8. Το Φραγκικό Κράτος υπό τις δυναστείες των Μεροβιγγείων και των Καρολιδών, γ. Το πρόβλημα των δύο αυτοκρατοριών], μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από τα αποσπάσματα:

- «Ο Πιπίνος Α΄, ως αντάλλαγμα, δώρισε στην Αγία Έδρα την περιοχή από τη Ραβέννα μέχρι και τη Ρώμη... έτσι ο παπισμός συνδέθηκε στενά με το βασίλειο των Φράγκων»
- «[...] εσωτερικές διαμάχες ανάγκασαν τον πάπα... να ζητήσει τη βοήθεια του Καρόλου, υποσχόμενος να τον στέψει αυτοκράτορα».
- «Την ημέρα των Χριστουγέννων του έτους 800.. ο Κάρολος στέφθηκε, σύμφωνα με το βυζαντινό τυπικό, Μέγας και ειρηνοποιός αυτοκράτωρ, κυβερνήτης του Ρωμαϊκού Κράτους, υπό τις επευφημίες του λαού και του κλήρου».

Από τη συνδυαστική προσέγγιση ιστορικών πηγών και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να αναφέρεται στο ιστορικό γεγονός της στέψης του Καρόλου του Μεγάλου (Καρλομάγνου) από τον Πάπα (συνθήκες και διαδικασία). Πιο συγκεκριμένα, ως προς την συγκριτική θεώρηση των δεδομένων αναμένεται ένας κριτικός

σχολιασμός αναφορικά με τη σπουδαιότητα που αποκτά το γεγονός της στέψης του Καρλομάγνου, το οποίο προκύπτει ως άμεση συνέπεια της εγκαθίδρυσης της «ελέω Θεού βασιλείας» και συνδέεται με τις ιδεολογικές προεκτάσεις και τα αποτελέσματα του γεγονότος αυτού για τις σχέσεις του Φραγκικού βασιλείου με τη Ρώμη (υποχρέωση του βασιλικού οίκου των Καρολιδών να προστατεύει τη Ρώμη- υποχρέωση του πάπα να στέψει τον Καρλομάγνο «Μέγα και ειρηνοποιό αυτοκράτορα, κυβερνήτη του Ρωμαϊκού Κράτους»).